

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 7.8.2020 r.
COM(2020) 360 final

2020/0165 (CNS)

Wniosek

DYREKTYWA RADY

**zmieniająca dyrektywę 2006/112/WE w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości
dodanej w zakresie identyfikacji podatników w Irlandii Północnej**

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

• Przyczyny i cele wniosku

Wielka Brytania (Zjednoczone Królestwo) opuściła Unię Europejską (UE) w dniu 31 stycznia 2020 r. Zgodnie z umową o wystąpieniu¹ jest teraz wobec UE państwem trzecim.

UE i Zjednoczone Królestwo uzgodniły jednak wspólnie okres przejściowy do końca 2020 r., w którym w Zjednoczonym Królestwie w dalszym ciągu obowiązywać będą m.in. przepisy UE dotyczące podatku od wartości dodanej (VAT)².

Od dnia 1 stycznia 2021 r. przepisy UE dotyczące VAT nie będą już miały zastosowania do Zjednoczonego Królestwa. Na podstawie Protokołu w sprawie Irlandii / Irlandii Północnej³ (zwanego dalej „protokołem”), który jest częścią umowy o wystąpieniu, Irlandia Północna będzie jednak nadal podlegać przepisom UE dotyczącym VAT w odniesieniu do towarów w celu uniknięcia twardej granicy między Irlandią a Irlandią Północną. Natomiast w odniesieniu do usług Irlandii Północną, wraz z pozostałą częścią Zjednoczonego Królestwa, uznaje się za kraj spoza UE.

Prowadzi to nieuchronnie do powstania w Irlandii Północnej podwójnego lub mieszanego systemu VAT, w ramach którego dostawy, nabycia wewnątrzspółnotowe i import towarów znajdujących się w Irlandii Północnej, zgodnie z zasadami dotyczącymi miejsca transakcji podlegających opodatkowaniu określonymi w tytule V dyrektywy VAT⁴, podlegają zharmonizowanym przepisom UE, natomiast świadczenie usług na tym samym terytorium nie podlega unijnemu systemowi VAT.

Aby unijny system VAT działał prawidłowo, podatników dokonujących w Irlandii Północnej dostaw towarów (w tym tzw. „dostaw wewnątrzspółnotowych”) lub wewnątrzspółnotowych nabyć towarów (w tym nabyć dokonywanych przez osoby prawne niebędące podatnikami) wymienionych w art. 214 należy zidentyfikować do celów VAT zgodnie z przepisami UE. Jest to również konieczne, aby zapewnić prawidłowe funkcjonowanie fakultatywnych procedur szczególnych dotyczących podatników świadczących usługi na rzecz osób niebędących podatnikami lub prowadzących sprzedaż towarów na odległość.

Z tej perspektywy ważne jest, aby ci podatnicy (oraz, w stosownych przypadkach, osoby prawne niebędące podatnikami) zostali zidentyfikowani w Irlandii Północnej za pomocą odrębnego unijnego numeru identyfikacyjnego VAT nadawanego zgodnie z przepisami UE i różniącego się od brytyjskich numerów identyfikacyjnych VAT (zaczynających się od „GB”), które będą nadawane zgodnie z przepisami Zjednoczonego Królestwa. Możliwe, że ten unijny numer identyfikacyjny VAT będzie musiał być nadawany dodatkowo do numeru identyfikacyjnego VAT stosowanego w Zjednoczonym Królestwie, na przykład gdy przedsiębiorstwo zarówno dostarcza towary, jak i świadczy usługi w Irlandii Północnej.

Dla przedsiębiorstw, w szczególności tych, które zajmują się handlem towarami z przeznaczeniem dla Irlandii Północnej lub pochodzących z Irlandii Północnej, powinno być

---

¹ Zatwierdzona przez Radę Umowa o wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej z Unii Europejskiej i Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej (Dz.U. C 384 I z 12.11.2019, s. 1).

² Zob. art. 126 i 127 umowy o wystąpieniu.

³ Dz.U. C 384 I z 12.11.2019, s. 92.

⁴ Dyrektywa Rady 2006/112/WE z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej (Dz.U. L 347 z 11.12.2006, s. 1).

jasne i łatwe do zrozumienia, które przepisy mają zastosowanie, tj. przepisy obowiązujące w UE albo przepisy obowiązujące w Zjednoczonym Królestwie. Unijny numer identyfikacyjny VAT odgrywa ważną rolę w funkcjonowaniu unijnego systemu VAT, np. w celu uzasadnienia zwolnienia z VAT tzw. „wewnątrzwspólnotowych dostaw” towarów (za pośrednictwem systemu VIES), określenia obowiązujących procedur zwrotu VAT (unijny system zwrotu VAT⁵ lub trzynasta dyrektywa⁶), grupowego rozliczania VAT, transakcji trójstronnych i transakcji łańcuchowych („podmiot pośredniczący”), procedur magazynu typu call-off stock, „procedury celnej 42”, „zabezpieczenia” (miejsce nabycia wewnątrzwspólnotowego w państwie członkowskim, które nadało numer identyfikacyjny VAT).

W związku z tym proponuje się, aby numery identyfikacyjne VAT w Irlandii Północnej zawierały indywidualny prefiks „XI”. Nowy indywidualny prefiks jest niezbędny, ponieważ Irlandia Północna nie posiada indywidualnego kodu ISO – 3166 alpha 2, który jest używany do ustalania prefiksów numerów identyfikacyjnych VAT w UE zgodnie z art. 215 dyrektywy VAT. ISO przewiduje jednak możliwość stosowania kodów „X” dla terytoriów, które nie posiadają indywidualnego kodu; logicznym wyborem jest zatem kod „XI”.

Należy zauważyć, że chociaż na mocy art. 214 dyrektywy VAT istnieje ogólny obowiązek identyfikacji podatników VAT (oraz, w stosownych przypadkach, osób prawnych niebędących podatnikami), istnieje również możliwość, z zastrzeżeniem warunków określonych w art. 272 dyrektywy VAT, wyłączenia niektórych podatników z tego i innych obowiązków. W rezultacie Zjednoczone Królestwo mogłoby zdecydować się na ograniczenie identyfikacji za pomocą indywidualnego prefiksu do tych przedsiębiorców w Irlandii Północnej, którzy faktycznie prowadzą wewnątrzunijny handel towarami, i wykluczenie np. tych przedsiębiorstw, które prowadzą wyłącznie dostawy krajowe.

Jak już wspomniano, numer identyfikacyjny VAT (z prawidłowym prefiksem kraju) odgrywa ważną rolę w handlu wewnątrzunijnym. Ważny numer identyfikacyjny VAT z prawidłowym prefiksem jest obecnie podstawowym warunkiem zastosowania zwolnienia, o którym mowa w art. 138 dyrektywy VAT, do tak zwanych „wewnątrzwspólnotowych dostaw” towarów. Wnioskodawcy muszą również mieć dostęp do unijnego systemu zwrotu VAT.

- **Spójność z przepisami obowiązującymi w tej dziedzinie polityki**

Proponowane użycie kodu „XI” jest zgodne z jego zamierzonym zastosowaniem na potrzeby cel i akcyzy w odniesieniu do Irlandii Północnej.

- **Spójność z innymi politykami Unii**

Wniosek jest spójny z ogólnym wdrożeniem protokołu w celu zapewnienia terminowego i prawidłowego przygotowania do szczególnej sytuacji Irlandii Północnej po wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa z UE.

---

⁵ Dyrektywa Rady 2008/9/WE z dnia 12 lutego 2008 r. określająca szczegółowe zasady zwrotu podatku od wartości dodanej, przewidzianego w dyrektywie 2006/112/WE, podatnikom niemającym siedziby w państwie członkowskim zwrotu, lecz mającym siedzibę w innym państwie członkowskim (Dz.U. L 44 z 20.2.2008, s. 23).

⁶ Trzynasta dyrektywa Rady 86/560/EWG z dnia 17 listopada 1986 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do podatków obrotowych – warunki zwrotu podatku od wartości dodanej podatnikom niemającym siedziby na terytorium Wspólnoty (Dz.U. L 326 z 21.11.1986, s. 40).

2. PODSTAWA PRAWNA, POMOCNICZOŚĆ I PROPORCJONALNOŚĆ

• Podstawa prawna

Dyrektywa zmienia dyrektywę VAT na podstawie art. 113 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej. Przepis ten stanowi, że Rada, stanowiąc jednomyślnie zgodnie ze specjalną procedurą ustawodawczą i po konsultacji z Parlamentem Europejskim oraz Komitetem Ekonomiczno-Społecznym, uchwała przepisy dotyczące harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do podatków pośrednich.

• Pomocniczość (w przypadku kompetencji niewyłącznych)

Zgodnie z zasadą pomocniczości, określoną w art. 5 ust. 3 Traktatu o Unii Europejskiej, Unia może podejmować działania tylko wówczas, gdy cele zamierzonego działania nie mogą zostać osiągnięte w sposób wystarczający przez państwa członkowskie i jeśli ze względu na rozmiary lub skutki proponowanych działań możliwe jest lepsze ich osiągnięcie na poziomie Unii.

Ze względu na swój charakter zasady VAT w odniesieniu do Irlandii Północnej nie mogą być ustalane przez poszczególne państwa członkowskie. VAT jest ponadto zharmonizowany na poziomie UE, a zatem każda inicjatywa mająca na celu wprowadzenie indywidualnego kodu, który miałby być stosowany na potrzeby unijnego systemu VAT w odniesieniu do Irlandii Północnej, wymaga wniosku Komisji w sprawie zmiany dyrektywy VAT.

• Proporcjonalność

Jeżeli chodzi o wprowadzenie specjalnego kodu dla Irlandii Północnej, wniosek jest zgodny z zasadą proporcjonalności, tj. nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia celów traktatów, w szczególności sprawnego funkcjonowania jednolitego rynku po wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa z UE. Podobnie jak w przypadku kontroli zgodności z zasadą pomocniczości, państwa członkowskie nie mogą zająć się praktycznymi aspektami szczególnej sytuacji Irlandii Północnej w unijnym systemie VAT bez wniosku w sprawie zmiany dyrektywy VAT.

• Wybór instrumentu

Mając na uwadze zmianę dyrektywy VAT, proponuje się dyrektywę.

4. WPLYW NA BUDŻET

Wniosek nie ma negatywnego wpływu na budżet Unii.

W tym kontekście należy przypomnieć, że zgodnie z art. 8 akapit drugi protokołu dochody wynikające z transakcji podlegających opodatkowaniu w Irlandii Północnej nie są przekazywane UE.

Wniosek

DYREKTYWA RADY

zmieniająca dyrektywę 2006/112/WE w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej w zakresie identyfikacji podatników w Irlandii Północnej

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 113, w związku z art. 131 Umowy o wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej z Unii Europejskiej i Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej¹,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Parlamentu Europejskiego²,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego³,

stanowiąc zgodnie ze specjalną procedurą ustawodawczą,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W dniu 31 stycznia 2020 r. Zjednoczone Królestwo wystąpiło z Unii Europejskiej na podstawie Umowy o wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej z Unii Europejskiej i Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej („umowa o wystąpieniu”). Umowa o wystąpieniu określa okres przejściowy, który kończy się dnia 31 grudnia 2020 r. Do tego dnia do Zjednoczonego Królestwa i w Zjednoczonym Królestwie nadal mają zastosowanie przepisy Unii dotyczące podatku od wartości dodanej („przepisy Unii dotyczące VAT”). Po okresie przejściowym przepisy Unii dotyczące VAT nie będą już miały zastosowania do Zjednoczonego Królestwa ani w Zjednoczonym Królestwie.
- (2) Zgodnie z art. 8 Protokołu w sprawie Irlandii / Irlandii Północnej („protokół”), który jest częścią umowy o wystąpieniu, po okresie przejściowym w Irlandii Północnej⁴ będą miały jednak nadal zastosowanie przepisy Unii dotyczące VAT w odniesieniu do towarów, aby uniknąć twardej granicy między Irlandią a Irlandią Północną.
- (3) W związku z tym podatnicy i niektóre osoby prawne niebędące podatnikami będą podlegać przepisom Unii dotyczącym VAT w odniesieniu do transakcji w zakresie towarów w Irlandii Północnej, natomiast w odniesieniu do wszystkich innych transakcji w Zjednoczonym Królestwie, w tym w odniesieniu do Irlandii Północnej, będą podlegać przepisom Zjednoczonego Królestwa dotyczącym VAT.

---

¹ Dz.U. L 29 z 31.1.2020, s. 7.

² Dz.U. C z , s. .

³ Dz.U. C z , s. .

⁴ Z zastrzeżeniem demokratycznej zgody, o której mowa w art. 18 Protokołu w sprawie Irlandii / Irlandii Północnej, na dalsze stosowanie jego art. 8.

- (4) Aby unijny system VAT funkcjonował prawidłowo, konieczne jest nadanie odrębnego numeru identyfikacyjnego VAT każdemu podatnikowi, który dokonuje dostaw towarów w Irlandii Północnej lub dokonuje wewnątrzspółnotowych nabyć towarów (w tym przez osoby prawne niebędące podatnikami) wymienionych w art. 214 ust. 1 lit. a), b) i c) dyrektywy Rady 2006/112/WE⁵, lub podatnikowi w celu skorzystania z fakultatywnych procedur szczególnych dotyczących podatników świadczących usługi na rzecz osób niebędących podatnikami lub prowadzących sprzedaż towarów na odległość.
- (5) W Irlandii Północnej należy zatem wprowadzić odrębne numery identyfikacyjne VAT zawierające indywidualny prefiks, aby dokonać rozróżnienia między podatnikami i osobami prawnymi niebędącymi podatnikami, których transakcje w zakresie towarów znajdujących się w Irlandii Północnej podlegają przepisom Unii dotyczącym VAT, a osobami dokonującymi innych transakcji, w odniesieniu do których są one zidentyfikowane do celów VAT w Zjednoczonym Królestwie.
- (6) Prefiksy numerów identyfikacyjnych VAT w Unii oparte są z reguły na kodzie ISO – 3166 alpha 2 dla państw. Irlandia Północna nie ma w tym systemie indywidualnego kodu, ale ISO przewiduje możliwość stosowania kodów „X” dla terytoriów, które nie posiadają indywidualnego kodu. W związku z tym dla Irlandii Północnej należy zaproponować kod „XI”.
- (7) Należy zatem odpowiednio zmienić dyrektywę 2006/112/WE,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

Artykuł 1

W art. 215 dyrektywy 2006/112/WE dodaje się akapit trzeci w brzmieniu:

„W przypadku Irlandii Północnej stosuje się prefiks »XI«.”.

Artykuł 2

1. Państwa członkowskie wprowadzają w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy najpóźniej do dnia 31 grudnia 2020 r. Niezwłocznie przekazują one Komisji tekst tych przepisów.
Przepisy przyjęte przez państwa członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Sposób dokonywania takiego odniesienia i formułowania takiego wskazania określany jest przez państwa członkowskie.
2. Państwa członkowskie przekazują Komisji tekst podstawowych przepisów prawa krajowego, przyjętych w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą.

Artykuł 3

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

---

⁵ Dyrektywa Rady 2006/112/WE z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej (Dz.U. L 347 z 11.12.2006, s. 1).

Artykuł 4

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich.
Sporządzono w Brukseli dnia [...] r.

*W imieniu Rady
Przewodniczący*